



Grieh u crkvi

“Ili zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga, koji stanuje u vama i koji vam je dan od Boga? Ne znate li da ne pripadate sami sebi jer ste kupljeni? Proslavite, dakle, Boga svojim tijelom!” (1. Korinćanima 6,19,20)

Biblijski tekstovi: 1. Korinćanima 5,1-13; 2. Korinćanima 2,5-10; 1. Korinćanima 6,1-13; 1. Solunjanima 4,1-8; 1. Korinćanima 6,19-7,9.

Naš mozak je kao spužva — sve što dođe do njega putem osjetila ostaje u njemu. Možda nismo ni svjesni većine onoga što u njega ulazi (jer ne bismo bili sposobni jasno razmišljati ako bismo se sjećali svega), ali sve je tu i u izvjesnoj mjeri utječe na ono što mislimo, osjećamo i činimo. Zato tako lako, čak i kao kršćani, potpadamo pod utjecaj svega lošeg što se događa oko nas. Kršćanska crkva se od samog početka borila s tim problemom. Odakle je, na primjer, poteklo svetkovanje nedjelje? Je li ga crkva jednostavno izvukla ni iz čega? Naravno da nije. Ono je poteklo iz okolne kulture.

I možemo vidjeti kako se to načelo razvija ovdje u Korintu. Pošto je uputio poziv protiv podjela (1. Korinćanima 1—4), Pavao se sada okreće problemima povezanim sa spolnim nemoralom, parničenjem, prostitucijom, brakom i samačkim životom (1. Korinćanima 5—7). Mjerila ovoga svijeta uvelike su utjecala na njih. Duh nejedinstva i nesloge prikazan u 1. Korinćanima 1—4, otvorio je vrata nemoralnom ponašanju koje se osuđuje u idućim poglavljima. Na koji se način Pavao nastoji uhvatiti u koštac s tim grijehom u crkvi i koje pouke možemo izvući iz onoga što je napisao?

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 502—512.

NEUSUGLAŠENOST IZMEĐU VJERE I PRAKSE

Kroz čitavu kršćansku povijest, teolozi, pastori i laici proučavali su Novi zavjet da bi utvrdili kakva bi crkva trebala biti. Divimo se, na primjer, crkvi iz Djela apostolskih, ali brzo gubimo iz vida značajnu činjenicu da ti ljudi imaju problema. Reklo bi se da Novi zavjet možemo čitati i zato da bismo vidjeli što Biblija kaže o tome kakva crkva *ne* bi trebala biti. A Pavlove poslanice Korinćanima dobra su polazna točka za to.

Pročitajte 1. Korinćanima 5,1-13. Koju uznemirujuću situaciju Pavao opisuje u ovom odlomku i zašto je ona tako uznemirujuća?

.....

Izraz “ima za ženu svoju maćehu” (1. Korinćanima 5,1) ukazuje da Pavao tu govori o incestnom odnosu između nekog čovjeka i njegove maćeha. O toj situaciji on je vjerojatno obaviješten “od Klojinih ukućana” (1. Korinćanima 1,11). Incest se smatrao tako užasnim grijehom kakvog “nema ni među poganima” (1. Korinćanima 5,1). A sada se to događalo u ranoj kršćanskoj crkvi! Pavlove riječi u 1. Korinćanima 5,1.2 pokazuju da je on u nevjerici zbog izvještaja da je jedan član crkve to učinio.

Međutim, ta loša situacija postaje još gora. Pavao je još više zapanjen kad shvati da su Korinćani, umjesto da budu ožalošćeni takvom situacijom, čak i ponosni što dopuštaju takav grijeh (1. Korinćanima 5,1.2). Zato on odlučuje ukoriti ne samo tog nemoralnog čovjeka, već i crkvu zbog njezine očite neusuglašenosti između vjere i prakse. Zapravo, on im jasno i uporno stavlja do znanja da popustljiv stav crkve prema tom čovjeku zahtijeva popravljanje. A tek to što su bili ponosni na takvo sramotno djelo, pa su se čak i hvalili time (1. Korinćanima 5,2.6)?! To je bilo više nego što je Pavao mogao podnijeti. Što nije bilo u redu s tim ljudima?

Nemamo objašnjenje zašto je crkva u Korintu bila tako popustljiva prema tom nemoralnom muškarcu. Možda je bio bogati član od kojeg je crkva imala koristi? Ili možda zbog stava “sve mi je dopušteno” (1. Korinćanima 6,12), nisu na to gledali onako kako su trebali? Jednostavno ne znamo.

Koji god bili pravi razlozi, Korinćani su postali slijepi na to drsko kršenje riječi Svetog pisma (Levitski zakonik 18,7.8). A bili su čak i ponosni na to!

Koja su djela jasno osuđena u Svetom pismu, a koja mi kao crkva dopuštamo u ime “ljubavi” i “prihvaćanja”?

SUOČAVANJE SA SABLAZNIMA

Bavljenje pitanjima u vezi sa seksualnošću uvijek je teško. To je bilo teško za Pavla, a teško je i za nas. U takvim situacijama moramo biti vjerni Svetom pismu i rješavati problem uz molitvu i s ljubavlju. Nikad ne smijemo zaboraviti da je naš cilj obnova.

Pročitajte ponovno 1. Korinćanima 5,1-13. Kako su Korinćani trebali riješiti tu situaciju?

.....

U 1. Korinćanima 5 Pavao jasno tvrdi da spolni nemoral zahtijeva primjenu crkvene discipline. On kaže da bi tog čovjeka koji je počinio incest trebalo ukloniti (1. Korinćanima 5,2), osuditi (1. Korinćanima 5,3), predati Sotoni (1. Korinćanima 5,5), i "ukloniti zločinca" (1. Korinćanima 5,13). Članovima crkve rečeno je: "Da se ne družite" (1. Korinćanima 5,9.11), pa čak: "S takvim ni jesti" (1. Korinćanima 5,11). Pavao se koristi grubim jezikom koji može zvučati uvredljivo suvremenom uhu, ali se njegove riječi moraju shvatiti u povijesnom kontekstu. Također mora se imati na umu da se on tu bavi otvoreno grešnim načinom života. U krajnjim slučajevima grub jezik obično je nužan. U svakom slučaju, korisno je ukratko objasniti neke izraze.

"Neka se ukloni između vas" (1. Korinćanima 5,2; također 1. Korinćanima 5,13). To se odnosi na crkvenu disciplinu.

"Da takvoga predate sotoni" (1. Korinćanima 5,5). Pošto nije izabrao Božju zaštitu tako što bi živio u poslušnosti Njemu, taj čovjek je ranjiv na napade Sotone. Dakle, taj izraz bi jednostavno mogao značiti: "Pustite ga da požanje plodove svojih odluka."

"Da se ne družite s bludnicima" (1. Korinćanima 5,9.11), **"s takvima ni jesti!"** (1. Korinćanima 5,11). Blisko druženje s nemoralnim ljudima smatralo se opasnim zato što je moglo utjecati na druge da se ugledaju na njihovo ponašanje. U staro vrijeme dijeljenje obroka s nekim moglo je značiti i dijeljenje istih vrijednosti. Svi smo mi podložni utjecajima koji nas okružuju, i trebamo se zaštititi najbolje što možemo, pogotovo kad se suočavamo s nečim takvim.

"Da bi se njegov duh spasio" (1. Korinćanima 5,5). Crkvena disciplina donosi ozdravljenje. Njezina je svrha da urazumi grešnike i navede ih da napuste svoj grešni način života. Na to je vjerojatno Pavao mislio kad je spominjao "propast tijela" (1. Korinćanima 5,5). Moguće je također da je taj incestuozni čovjek iz 1. Korinćanima 5 upravo onaj pokajnik o kojem se govori kasnije (vidi 2. Korinćanima 2,5-10). Crkvena disciplina postiže svoju svrhu kada se grešni član ponovno uklopi u crkvenu zajednicu.

ZAŠTITA CRKVENOG IDENTITETA

U 1. Korinćanima 6,1-11 Pavao nastavlja izlagati o tome kako bi kršćani trebali pristupiti pitanjima koja se odnose na vjernike u crkvi.

Pročitajte 1. Korinćanima 5,3.12.13; 6,1-13. Čemu Pavao pokušava naučiti Korinćane i nas?

U 1. Korinćanima 6,1 koristi se grčka riječ *pragma*, koja se tijekom stoljeća u različitim biblijskim prijevodima prevodila na različite načine, a ovdje se odnosi na pravna pitanja. Važno je imati na umu da se ulomak u 1. Korinćanima 6,1-11 ne odnosi na neki kazneni slučaj. Nadležnost građanskih sudova u slučaju kaznenih djela potvrđena je u Rimljanima 13,1-5. Pavao se bavi tim sudskim sporom odmah nakon slučaja spolnog nemoralna, baš kao što je Mojsije učinio u Ponovljenom zakonu 22,22-24. To jasno pokazuje u kojoj se mjeri način na koji se Pavao bavio problemima u crkvi zasnivao na Svetom pismu.

Činjenica da je slučaj o kojem je riječ u 1. Korinćanima 6,1-11 omeđen dvama odlomcima koji se bave spolnim nemoralom (1. Korinćanima 5 i 1. Korinćanima 6,12-20) navodi nas na zaključak da se i "parnica" u 1. Korinćanima 6,1 također tiče spolnog nemoralna. Ne možemo sa sigurnošću znati o čemu je tu riječ, da li o nekom manjem građanskom pitanju, ili o nekom seksualnom prijestupu.

Bez obzira na to što je bila ta *pragma*, Pavao nije bio sretan kad je vidio da članovi crkve to iznose pred građanski sud. Zar nisu mogli, kao kršćanska braća i sestre, riješiti to pitanje između sebe, umjesto da ga iznose pred "nepravednima" (1. Korinćanima 6,1)?

Također je moguće, kao što neki pretpostavljaju, da su strane u sporu iz 1. Korinćanima 6,1 zapravo otac i sin iz 1. Korinćanima 5,1. U svakom slučaju nije nužno razumjeti problem da bi se razumjela poruka. Pavlu je bilo stalo do toga kako identitet crkve kao kršćanske zajednice doživljavaju oni koji je promatraju izvana. Kršćani ne bi trebali iznositi "prljavo rublje" u javnost (1. Korinćanima 6,6). Niti bi se trebali služiti svjetovnim sredstvima da bi rješavali unutarnja pitanja. U rimskom svijetu sud je obično bio naklonjeniji pojedincima koji su bili višeg statusa po svojem bogatstvu ili političkom položaju. Nasuprot tome, kršćani moraju suditi po ugledu na Krista i odvojiti se od svjetovnih mjerila.

Razmislite o Pavlovom "katalogu" poroka iz 1. Korinćanima 5,10.11; 6,9.10. Zašto on ubraja seksualne prijestupe među grijehe kao što su idolopoklonstvo, krađa, pohlepa i iznuda?

PROTUOTROV ZA SPOLNI NEMORAL

Pročitajte 1. Solunjanima 4,1-8. Što nam ovaj ulomak govori o povezanosti između posvećenja i suzdržavanja od spolnog nemorala?

.....

Premda je Pavao te riječi uputio nekom drugom, načelo se može primijeniti u općem smislu, na sve kršćane. Što nas opet dovodi do pitanja: Što se to događalo u Korintu? Odakle svi ti problemi?

Pošto ih je Evanđelje oslobodilo, neki u Korintu su očito povjerovali da im je sada sve dopušteno. Kao što je želudac stvoren za hranu, tvrdili su, tako je tijelo stvoreno za seks, i seks za tijelo (1. Korinćanima 6,13). Međutim, Pavao odgovara da je to pogrešno predstavljanje slobode. Nedostatak poštenja (dosljednosti u primjeni moralnih načela) kada je riječ o seksu, nespojivo je s kršćanskim identitetom i predstavlja zloupotrebu slobode koja je čovjeku dana u Evanđelju (Rimljanima 8,2; Galaćanima 5,13). Oslobođeni smo grijeha, a ne "slobodni" da ga činimo (Rimljanima 8,2; 6,18.22). Tijelo je zapravo "za Gospodina, i Gospodin za tijelo" (1. Korinćanima 6,13). Mi pripadamo Kristu (1. Korinćanima 6,15), a ono što jesmo mora utjecati na ono što činimo. Jedno je neraskidivo povezano s drugim. To je prikazano u 1. Korinćanima 6 na tri različita načina.

Prvo, za nas se kaže da smo **oprani, posvećeni i opravdani** "imenom našega Gospodina Isusa Krista i Duhom našega Boga" (1. Korinćanima 6,11). Za grijehе koji se navode u 1. Korinćanima 6,9.10, kao i za spolni nemoral koji se osuđuje u 1. Korinćanima 6,12-20, nema mjesta u životu onih koji su oprani, posvećeni i opravdani.

Drugo, mi smo **Kristovi udovi** (1. Korinćanima 6,15). To znači da moramo biti sjedinjeni s Kristom (1. Korinćanima 6,17). Spolni nemoral narušava to jedinstvo (1. Korinćanima 6,13.15). Onaj tko stupa s nekim u izvanbračni spolni odnos, postaje "jedno tijelo" s tom osobom (1. Korinćanima 6,16). Jedinstvo s Kristom preko Duha mora određivati kršćansku etiku kada je seksualnost u pitanju.

Treće, naše tijelo je "**hram Duha Svetoga**" (1. Korinćanima 6,19.20). Jedini način da živimo svetim životom u poštenju kada je riječ o spolnim prijestupima, jest da imamo blisku zajednicu s Kristom po Duhu Svetom. Na drugim mjestima Pavao dočarava što znači biti hram Duha tako što prikazuje tijelo kao "žrtvu živu, svetu i ugodnu Bogu" (Rimljanima 12,1).

Razmislite o razornim posljedicama koje grijesi spolnog nemorala imaju po čovječanstvo. Što nam to govori o ozbiljnosti s kojom bi se kršćanin trebao odnositi prema tom pitanju?

BRAK I SAMAČKI ŽIVOT

Pavlova tvrdnja da je naše tijelo "hram Duha Svetoga" (1. Korinćanima 6,19) iznesena je u kontekstu upozorenja protiv spolnog nemoralu. Biti hram Duha jedini je način na koji se može živjeti svetim životom. Crkva je kršćanska zajednica koja se razlikuje od okolne sredine. A prisutnost Duha Svetoga je upravo ono što to omogućava.

Pročitajte 1. Korinćanima 6,19—7,9. Kako taj odlomak rasvjetljava način na koji se u djelo može provesti zapovijed: "Bježite od bludnosti!" (1. Korinćanima 6,18)?

Značajne pouke o seksualnosti nalaze se u 1. Korinćanima 7. Ugrubo govoreći, to poglavlje može se podijeliti na dva dijela: (1) upute u vezi s brakom (1. Korinćanima 7,1-24) i (2) upute u vezi sa samačkim životom (1. Korinćanima 7,25-40). Sedmo poglavlje Prve poslanice Korinćanima pomaže nam da shvatimo da je važno i nužno govoriti o seksualnosti.

Međutim, kada čitamo Prvu poslanicu Korinćanima 7, moramo imati na umu da Pavao tu odgovara na konkretna pitanja u vezi s problemima crkve u Korintu. U suprotnom, neke njegove izjave mogle bi stvoriti dojam da je on imao nisko mišljenje o braku, što nije slučaj (1. Timoteju 4,1-3; 5,14; također i Hebrejima 13,4).

Što je posebno zanimljivo, zapovijed "bježite od bludnosti" iz Prve poslanice Korinćanima 6,18 smještena je između poruke o sjedinjenju s Kristom (1. Korinćanima 6,17) i o tome da trebamo biti hram Duha (1. Korinćanima 6,19). Ima li boljeg načina da se sačuvamo od spolnog nemoralu? Naravno da nema. Također, Bog je stvorio spolni odnos, ali u njemu treba uživati samo u braku. Spolni odnos je prednost onih koji se nalaze u bračnoj vezi između jednog muškarca i jedne žene, jedinoj vrsti braka koju Biblija odobrava.

Kada je rekao: "Bježite od bludnosti", Pavao je možda imao na umu Josipovo iskustvo (Postanak 39,6-18). Biblija kaže da je na požudne nasrtaje Potifarove žene Josip reagirao tako što "pobježe van" (Postanak 39,18). To se spominje čak četiri puta u Postanku 39,6-18. Biblija to ne kaže izravno, ali se podrazumijeva da je Josip čekao na brak da bi stupio u spolni odnos (Postanak 41,45). On je bio čovjek pun Duha Svetoga (Postanak 41,38) i želio je činiti ono što je ispravno u Božjim očima.

Kako se mi kao crkva možemo zaštititi od pogrešnih shvaćanja seksualnosti koja dominiraju našom kulturom?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Ellen G. White, "Dani muka i kušnji", i "Poruka upozorenja i molbi", *Djela apostolska*, str. 183—193 (u izvorniku 298—308).

Zanimljivo je da se u popisu poroka u Prvoj poslanici Korinćanima 5,10.11 i 6,9.10, idolopoklonstvo i pijanstvo navode usporedo sa spolnom nemoralnošću. Kao što nas Pavao podsjeća u Prvoj poslanici Korinćanima 10,7 (usporedi Izlazak 32,1-6), idolopoklonički blagdani obično su bili obilježeni pretjerivanjem u jelu i piću, što je otvaralo vrata spolnom nemoralu (1. Korinćanima 10,8). Ellen G. White kaže:

"Nitko ne može uživati u blagoslovu posvećenja dok je sebičan i proždrljiv. ... Moć ljudskog tijela da se odupre zloupotrebama koje se nad njim vrše doista je čudesna, ali uporne loše navike i pretjerivanje u jelu i piću oslabit će svaku njegovu funkciju. Zadovoljavanjem izopačenog apetita i strasti, čak i oni koji se izjašnjavaju kao kršćani, osakaćuju svoju prirodu u njezinom djelovanju i umanjuju njezine tjelesne, umne i moralne snage." (Ellen G. White, *The Sanctified Life*, str. 25,26)

"Kada se netko u potpunosti isprazni od sebe, kada se svaki lažni bog izbaci iz duše, ta praznina se popunjava utjecajem Kristovog Duha. Takav čovjek ima vjeru koja je ljubavlju djelotvorna i čisti dušu od svake moralne i duhovne nečistoće." (Ellen G. White, *The Home Missionary*, studeni 1889.)

"Bog nas želi uzdići do svojih visokih, čistih, nebeskih mjerila. S tim ciljem Njegov Duh se stalno bori s nama. ... Naše prirodne sklonosti, ako ih Sveti Duh Božji ne popravi, nose u sebi sjeme moralne smrti." (Ellen G. White, *Manuscript* 12, 1888.)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Mnogi vjernici u Korintu tražili su odobravanje svoje kulture. Zašto je to toliko opasno za kršćanski identitet? Što možemo učiniti da ne napravimo istu pogrešku?

2. Pavlovim retoričkim pitanjem: "Ili zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga?" (1. Korinćanima 6,19) završava se niz od sedam pitanja u 1. Korinćanima 5—6, koja počinju pitanjem: "Ili zar ne znate?" (1. Korinćanima 5,6; 1. Korinćanima 6,2.3.9.15.16.19). Sva ona zahtijevaju potvrdni i nedvosmisleni odgovor — nešto poput: "Naravno da znate." Zašto bismo i mi danas trebali biti zabrinuti zbog tih spornih pitanja?

3. Brak je od Boga (Postanak 1,27.28; 2,18-24) i mora se poštovati (Hebrejima 13,4). U vrijeme kada ga mnogi smatraju staromodnim, kako možemo pokazati svijetu da je brak dar od Boga, izravno iz samog Edena?